Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101102

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хубетов Олександр Вільєвич
2. Khubetov Oleksandr V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Психологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-05-2021

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості»

Код за ЄДРПОУ: 33311890

Місцезнаходження: вул. Іцхака Рабіна, 18А, м. Одеса, Одеська обл., 65000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство праці та соціальної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.891.010

Повне найменування юридичної особи: Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Код за ЄДРПОУ: 16305291

Місцезнаходження: вул. Нововокзальна, буд. 17, м. Київ, 03038, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство соціальної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Код за ЄДРПОУ: 16305291

Місцезнаходження: вул. Нововокзальна, буд. 17, м. Київ, 03038, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство соціальної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Когнітивні чинники адаптивності безробітних в умовах професійного перенавчання
2. Cognitive factors of adaptability of the unemployed in conditions vocational retraining

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено теоретичному аналізу й узагальненню підходів до розуміння і вивчення психологічного феномену «адаптація» та дослідженню когнітивних чинників адаптивності безробітних в умовах професійного перенавчання. На базі теоретичного узагальнення вітчизняних і зарубіжних публікацій, визначено теоретико-методологічні засади дослідження проблеми когнітивних чинників безробітних в умовах професійного перенавчання, розкрито загальну організацію дослідження, обґрунтовано використання психодіагностичного інструментарію, виявлено особливості впливу когнітивних властивостей на адаптивність безробітних при професійному перенавчанні, проаналізовано та інтерпретовано статистичні дані результатів дослідження. За результатами теоретичного дослідження з'ясовано, що адаптація проявляється оптимальною взаємодією особистості і навколишнього середовища, яка полягає у тенденції до встановлення між ними мінливої рівноваги. Адаптація за функціональними рівнями розподіляється на

фізіологічну, психічну, соціальну, які разом складають інтегральне динамічне утворення, що визначає функціональний стан організму. Адаптація – це багатоаспектне явище: як процес, де відбувається активне пристосування особистості до умов соціального середовища через управління власною діяльністю; як результат, що надає їй можливість самореалізації та задоволення свої соціальних потреб; як адаптивність, тобто спроможність особистості до адаптації завдяки властивостям, які цю спроможність забезпечують. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше встановлено взаємозв'язки адаптивності та її компонентів у безробітних в умовах професійного перенавчання з когнітивними особливостями особистості, а саме: з рівнем загального інтелекту, рівнями критичного, творчого мислення, показниками складових особистісних цінностей; розроблено факторну модель залежності адаптивності безробітних в умовах професійного навчання від когнітивних особливостей особистості, яка описує 66,89 % всіх когнітивних чинників впливу; виділено п'ять об'єднаних факторів: метакогнітивний фактор, фактор цілеспрямованості та самостійності, фактор традицій і добропорядності, фактор влади, фактор творчості; встановлено когнітивні особливості, які мають найсильніший кореляційний зв'язок й статистично значимий вплив на адаптивність та її складові особистості безробітного в умовах професійного перенавчанні; до них належать: рівень інтелекту, рівень критичного мислення, особисті цінності «самостійність», «самостійність у поведінці»; розроблено типологію особистості безробітного за рівнями адаптивності в залежності від рівнів когнітивних чинників, яка включає в себе чотири варіанта: самостійний тип (достатньо високий рівень адаптивності), успішний тип слухачів (високі рівні адаптивності), тип слухачів з низьким рівнем адаптивності, тип слухачів з високим розумінням інших (середній рівень адаптивності). Теоретична цінність роботи полягає в розробці уявлень про психологічні особливості взаємозв'язків адаптивності безробітних в умовах професійного перенавчанні з різними когнітивними компонентами особистості, у формулюванні засад роботи психолога по підвищенню адаптивності безробітного в умовах професійного перенавчання згідно психологічних особливостей окремої особистості. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці та апробації комплексної програми підвищення адаптивності безробітного при короткостроковому професійному перенавчанні. Запропонована програма містить «Діагностичний інструментарій оцінки адаптивності безробітного при професійному перенавчанні» та «Розвиваючий тренінг підвищення адаптивності безробітних при короткостроковому професійному перенавчанні». Тренінг розроблений з урахуванням тематики навчально-виробничого навчання безробітних та особливостей вимог окремих професій, що дозволило організувати заняття виробничої підготовки як бінарні, з поєднанням психологічно-корекційної та педагогічної складових при їх проведенні. Комплексна програма підвищення адаптивності безробітного при короткостроковому професійному перенавчанні може бути використана психолого-педагогічним персоналом в якості ефективного інструменту у тренінговій роботі з учнями, слухачами, студентами, які оволодівають новими професіями, у центрах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості України; інших професійних та професійно-технічних закладів першого ступеня, де відбувається короткострокове навчання професійній діяльності; у програмах вищих навчальних закладів при підготовці майбутніх психологів та педагогічних працівників сфери професійно-технічної освіти для розширення інструментарію їх тренінгової роботи.

2. The dissertation is devoted to theoretical analysis and generalization of approaches to understand and study the psychological phenomenon of adaptability and study of cognitive factors of adaptability of the unemployed in the conditions vocational retraining. In the dissertation, the decision of actual is carried out scientific problem of studying the influence of cognitive properties on the adaptability of the unemployed in terms of vocational retraining on theoretical, empirical and experimental levels. Based on the theoretical generalization of domestic and foreign sources, organizational, statistical and psychological approaches are identified theoretical and methodological principles of research on the problem of cognitive factors unemployed in terms of vocational retraining, disclosed generally organization of research, substantiated use of psychodiagnostic tools revealed the features of the influence of cognitive properties on the adaptability of the unemployed in vocational retraining analyzed and statistical data of research results are interpreted. Theoretical research shows that adaptation manifested by the optimal interaction of the individual and the environment environment, which is the tendency

to establish a variable between them balance. Adaptation to functional levels is divided into physiological, mental, social, which together constitute an integral dynamic formation that determines the functional state of the organism. Adaptation is a multifaceted phenomenon: as a process where there is an active adaptation of the individual to the conditions social environment through the management of their own activities; as a result that provides her ability to self-realize and meet their social needs; as adaptability, the ability of an individual to adapt due to properties that provide this ability. The theoretical value of the work is to develop ideas about the psychological characteristics of the relationship of adaptability of the unemployed in vocational training with different cognitive components of personality, in formulating the principles of work of psychologists to increase the adaptability of the unemployed in vocational retraining according to the psychological characteristics of the individual. The practical significance of the obtained results lies in the development and testing of a comprehensive program to increase the adaptability of the unemployed in short-term vocational retraining. The proposed program contains «Diagnostic tools for assessing the adaptability of the unemployed in vocational retraining» and «Developing training to increase the adaptability of the unemployed in short-term vocational retraining». The training was developed taking into account the topics of training and production training of the unemployed and the peculiarities of the requirements of certain professions, which allowed to organize training sessions as binary, with a combination of psychological and correctional and pedagogical components. A comprehensive program to increase the adaptability of the unemployed in short-term vocational retraining can be used by the psychological and pedagogical staff as an effective tool in training with students, trainees, students mastering new professions in vocational education centres of the State Employment Service of Ukraine. Other professional and vocational institutions of the first degree, where short-term training in professional activities takes place. High educational programs institutions in the training of future psychologists and pedagogical workers in the field of vocational education to expand the tools of their training work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пріб Гліб Анатолійович

2. Prib Hlib A.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сняданко Ірина Ігорівна
2. Sniadanko Iryna I.

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паньковець Віталій Леонідович
2. Pankovec Vitaliy Leonidovych

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорожкін Валерій Романович
2. Dorozhkin Valerii Romanovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бегеза Людмила Євгенівна
2. Beheza Liudmyla Ye.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Ткалич Маріанна Григорівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Ткалич Маріанна Григорівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.